

Statens vegvesen

Retningslinjer til forskrift om etterutdanning og regodkjenning av trafikklærere

Retningslinjer til trafikklærerforskriften

Trafikant og kjøretøy
Trafikant
8. november 2024
Versjon nr. 1

Vår ref. 23/68149

Innhold

1	Innledning	3
2	Fagrådet	3
3	Faglig innhold.....	3
4	Utfyllende retningslinjer	4
	Kapittel 1 - Innledende bestemmelser	4
	Kapittel 2 - Ny godkjenning om trafikklærer og faglig leder	4
	Kapittel 3 - Mistet godkjenning og krav til regodkjenning	5
	Kapittel 4 - Etterutdanning for trafikklærer og faglig leder	5
	Kapittel 5 - Etterutdanningens faglige innhold	6
	Kapittel 6 - Tilbydere av etterutdanning	9
	Kapittel 7 - Gebyr	11
	Kapittel 8 - Avsluttende bestemmelser	11
	Kapittel 8 - Overgangsregler	12

1 Innledning

Som det følger av forskrift om etterutdanning og regodkjenning av trafikklærer (trafikklærerforskriften) § 18 kan Statens vegvesen gi utfyllende retningslinjer til forskriften. Retningslinjene følger forskriftens oppbygging og de vil oppdateres jevnlig.

Forskriftsteksten vil ikke framgå i retningslinjene så fremt dette ikke er nødvendig. Retningslinjene må etter dette leses i lys av forskriftsteksten. Link til forskriften: [Forskrift om etterutdanning og regodkjenning av trafikklærere \(trafikklærerforskriften\) - Lovdata](#).

Retningslinjene finnes på våre nettsider, og vil til enhver tid være oppdatert, se [Etterutdanning og regodkjenning av trafikklærer | Statens vegvesen](#) og [Til kursarrangør og kurstilbyder | Statens vegvesen](#). Hvilken versjon og når denne er gjeldende fra, framgår av dokumentets topp tekst.

2 Fagrådet

I utarbeidelsen av innholdet i etterutdanningen, er det etablert et fagråd som har i oppgave å fastsette innholdet for i utgangspunktet en femårsperiode. Periodene er fem år av gangen, og innholdet vil endres når ny periode begynner. Det fastsatte innholdet er gjeldende for de tre dagene generell del av etterutdanningen samt etterutdanning for tilleggsklassene og for faglig leder. De to siste dagene av generell del er åpent innholdsmessig.

Fagrådet består av en representant fra hvert universitet som tilbyr grunnutdanning for trafikklærere, en representant fra hver bransjeorganisasjon for trafikklærere som er godkjent kursarrangør, samt representanter fra Statens vegvesen. Statens vegvesen kan gjøre endringer i sammensetningen av fagrådet, etter hva som er hensiktsmessig.

3 Faglig innhold

Det faglige innholdet er utarbeidet med bakgrunn i at deltakerne på etterutdanningen er trafikklærere med erfaring og kompetanse på fagområdet som trafikklærer. Innholdet vil være dynamisk slik at det skal oppleves relevant og nyttig i jobben som trafikklærer i de ulike klassene, samt for faglig leder. Innholdet og eventuelle endringer vil gjøres i samråd med Fagrådet, og oppdateres i retningslinjene.

Kursarrangørene må i utarbeidelsen av etterutdanningskurs innholdsmessig forholde seg til det som følger av retningslinjene og som følger av § 11.

Kurstilbydere som skal tilby etterutdanning er ikke på samme måte som kursarrangørene innholdsmessig bundet til det som følger av § 11. Disse må søke om godkjenning på bakgrunn av temaer disse anser som relevante for trafikklærerne generelt.

4 Utfyllende retningslinjer

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 1 – Virkeområde

§ 2 – Definisjoner

Vi har ikke definert nettbasert undervisning i forskriften. Dette er et bevisst valg, da vi mener nettbasert undervisning vil kunne utgjøre mange ulike løsninger. Den teknologiske utviklingen går fort, og vi mener at en definisjon vil kunne bli både utdatert og fremstå begrensende for å kunne benytte seg av nye løsninger.

Når en kursarrangør eller kurstilbyder ønsker å benytte seg av nettbasert undervisning, må de beskrive løsningen og sannsynliggjøre hvordan denne kan gi et godt utbytte for deltakerne. Dette gjøres i søknaden som kursarrangør eller kurstilbyder.

Skulle kursarrangør eller -tilbyder i perioden disse har godkjenning ønske å gjøre endringer eller tilføye nye metoder eller nettbaserte løsninger, må dette søkes om fortløpende slik at godkjenningen for kursene opprettholdes.

Kapittel 2 – Ny godkjenning om trafikklærer og faglig leder

§ 3 – Regodkjenning av trafikklærer og faglig leder

Etterutdanning skal gjennomføres hvert femte år og innenfor godkjenningsperioden. Når etterutdanningen er gjennomført vil trafikklærer få ny godkjenning for fem nye år, altså for neste godkjenningsperiode. Det blir sendt et vedtak ved utløpet av inneværende etterutdanningsperiode, med ny godkjenningsperiode.

Som det står i forskriften, skal helseattest leveres i løpet av de siste seks månedene av godkjenningsperioden. Kravene til helseattesten er de samme som ved førstegangsgodkjenning; oppfylle de helsekrav som er fastsatt for å kunne få førerrett i klasse D, jf. trafikkopplæringsforskriften § 6-2 første ledd bokstav b. Helseattesten må ikke være eldre enn tre måneder når den leveres. Dette betyr at helseattesten kan leveres tidligst fra 1. juli i det siste året i godkjenningsperioden, og da kan den være maksimalt tre måneder gammel (fornyset tidligst 1. april). Dersom legen ikke har mulighet til å sende oss helseattesten

digitalt, må trafikklæreren selv fremvise denne på nærmeste trafikkstasjon eller sende den til oss per post til

Statens vegvesen
Trafikant og kjøretøy
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Kapittel 3 – Mistet godkjenning og krav til regodkjenning

§ 4 – Ikke gjennomført etterutdanning

§ 5 – Manglende oppfyllelse av helsekrav

§ 6 – Regodkjenning etter mistet godkjenning

Kapittel 4 – Etterutdanning for trafikklærer og faglig leder

§ 7 – Om etterutdanningen

Til bestemmelsens fjerde ledd vil vi framholde at hovedprinsippet er at deltakere må være til stede på all etterutdanning, altså alle timene. Ved helt spesielle tilfeller av timesfravær må det gjøres en individuell vurdering av kursarrangør/kurstilbyder om denne delen av etterutdanningen kan godkjennes eller må tas på nytt. Innrapporteringssystemet kursarrangør og kurstilbyder skal bruke, støtter dette.

Når det gjelder siste ledd, vil vi framholde at dersom godkjenningen er delvis tilbakekalt på grunn av helse, må trafikklærer søke om dispensasjon etter § 16 dersom vedkommende ønsker å gjennomføre etterutdanning i denne perioden.

§ 8 – Den generelle delen av etterutdanningen

Til andre ledd vil vi framholde at hvis det i søknaden fra kursarrangøren begrunnes hvorfor dagene ikke skal gjennomføres sammenhengende, kan det åpnes for at en begrenset del av etterutdanningen ikke må gjennomføres som en syvtimersdag.

I innfasingsperioden (2025 til 2030), vil alle trafikklærere bli tildelt en gruppe, jf. § 21. Dette gjelder også de som for eksempel har vært ute av yrket og ikke er registrert hos en

trafikkskole, og skal tilbake i trafikklæreryrket. Disse må imidlertid ta kontakt med Statens vegvesen, og vil da få tildelt en etterutdanningsgruppe.

Etter innfasingsperioden (etter 2030) må alle trafikklærere som vender tilbake til yrket, gjennomføre etterutdanning før de blir regodkjent. Dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner, kan det søkes om dispensasjon fra dette kravet for en svært begrenset periode.

Skulle det være noe som gjør at man ikke mottar vedtak på gjenopprettet godkjenning (regodkjenning), må trafikklærer ta kontakt med Statens vegvesen. Send epost til firmapost@vegvesen.no og merk henvendelsen med *etterutdanning trafikklærer – gjenopprettet godkjenning*.

Det er ikke krav om at alle disse fem dagene (tre + to) skal gjennomføres sammenhengende. De tre dagene hos kursarrangøren skal tas sammenhengende – hvordan dette løses i praksis vil framgå av kurstilbudet trafikklæreren velger. Når det gjelder muligheten for en dag nettbasert undervisning, må kursarrangør beskrive hvordan dette ønskes gjennomført. Det finnes veldig mange ulike måter å organisere dette på, og Statens vegvesen ønsker å være åpne for mange ulike, gode løsninger. Om det skulle være hensiktsmessig å dele opp den nettbaserte undervisningen noe, vil vi ta stilling til konkrete tilfeller i søknaden fra kursarrangør.

De to dagene hos kurstilbyder kan tas helt fritt etter kurs- og konferansetilbudet som eksisterer og etter eget ønske. Vi legger til grunn at det vil kunne finnes kurs som går både over en og to dager, men trafikklærer velger selv når vedkommende vil gjennomføre disse.

§ 9 – Etterutdanningens obligatoriske klassespesifikke tillegg

Den klassespesifikke etterutdanningen skal i sin helhet gjennomføres med fysisk oppmøte.

§ 10 – Krav til etterutdanning for faglig leder

Også for denne delen av etterutdanningen åpnes det for en dag nettbasert undervisning. Når det gjelder muligheten for en dag nettbasert undervisning, må kursarrangør beskrive hvordan dette ønskes gjennomført. Mer om dette følger av nest siste avsnitt i § 8 like over.

Kapittel 5 – Etterutdanningens faglige innhold

§ 11 – Faglig innhold

Innholdet i etterutdanningen, tar utgangspunkt i en solid grunnkompetanse hos den enkelte trafikklærer. Den generelle delen, klassespesifikk del og faglig leder har innholdsmessig en syklus på fem år. Det vil si at innholdet vil være dynamisk og vil endres over tid. De to innholdsmessig frie dagene hos kurstilbyder i den generelle delen, vil kunne endre seg oftere.

Når en kursarrangør har fått godkjenning, vil denne normalt være for flere år. Den vil imidlertid begrenses til når det kommer endringer i innhold i etterutdanningen. Kurstilbydere vil kunne få ulik godkjenningsperiode, basert på søknad og innhold/omfang av kurset de ønsker å tilby.

Innholdet i etterutdanningen er utarbeidet i samarbeid med fagrådet som er etablert.

Kursarrangørene er forpliktet til å lage etterutdanningskurs basert på innholdet som disse retningslinjene beskriver. Samtidig har kursarrangøren også noe frihet til å disponere tiden og benytte ulike metoder slik de finner det hensiktsmessig. Hensikten med denne tilnærmingen er blant annet at det kan gi den enkelte lærer noe større grad av frihet når de velger kurs.

Kurstilbyder er ikke på samme måte knyttet til innholdet, men skal tilby kurs eller konferanser i temaer som er relevant for trafikklærer eller faglig leder.

Denne periodens innhold i etterutdanning (2025-2030)

Bakteppet og gjennomgående tema for etterutdanningen, er samfunnsoppdraget og yrkesetikk for den enkelte trafikklærer. Yrkes stolthet, bærekraft og mobilitet er elementer å bruke i denne sammenheng.

Innholdet i etterutdanningen for den generelle delen - § 8:

Generell del, tre dager:

Trafikklærer skal:

- ⊗ Kunne forstå og anvende læreplanens generelle del
  - Læreplanforståelse
  - Relevante arbeidsmåter og metoder

- ⊗ Ha økt forståelse for sammenhengen mellom forskrift, læreplan og undervisningsplan

- ⊗ Videreutvikle forståelse for teknologi
  - Førerstøttesystemer og teknologisk utvikling i kjøretøy
  - Teknologi i opplæring, hvordan få det til?
  - Vegsystemer

- ⊗ Ha økt bevissthet rundt egen kjøremåte
  - Forstå hvilken betydning dette har for opplæring og vurdering

Det forutsettes at det brukes flere arbeidsmetoder. Både digital, teoretisk og praktisk øving er sannsynlig å få til.

Generell del, to dager:

- ⊗ Kurstilbyder lager kurs, og søker med bakgrunn i dette. Innholdet må være relevant for trafikklærer eller faglig leder. Både digital, teoretisk og praktisk øving er sannsynlig å få til.

Innholdet i etterutdanningen for BE (den klassespesifikke delen) - § 9

Trafikklærer skal:

- ⊗ Videreutvikle kompetanse innen lastsikring
  - Lastsikring - praktisk rettet.
- ⊗ Videreutvikle forståelse for gjennomføring av sikkerhetskurs på vei, trinn 4.
  - Bruken av øvingsområdet.
  - Aktiviteter og arbeidsmåter
- ⊗ Ha økt forståelse for forskrift og læreplan
  - Pedagogikk, didaktikk og arbeidsmåter
  - Undervisningsplaner.
  - Individtilpasset opplæring.
- ⊗ Videreutvikle forståelse for gjennomføring av trinnvurdering
  - Trinnvurdering – forståelse for hvorfor.
  - Rett bruk av disse timene.

Det forutsettes at det brukes flere arbeidsmetoder. I en del av innholdet bør det legges til rette for en praktisk tilnærming.

Innholdet i etterutdanningen for faglig leder - § 10:

Faglig leder skal:

- ⊗ Ha økt forståelse for viktigheten av Trafikkopplæringsforskriften § 6-15. Bidra til bevisstgjøring rundt hvorfor faglig leders plikter er viktig.
- ⊗ Kunne anvende kollegaveiledning i praksis.
- ⊗ Ha økt forståelse for vurdering. Mange begrep, hva og hvordan/når brukes de?
- ⊗ Bevisstgjøres viktigheten av årlig plan, veiledning og kontroll. Dokumentasjon av veiledning og kontroll. Motiveres til involvering av trafikklærer.
- ⊗ Ha økt forståelse for viktigheten av en oppdatert undervisningsplan. Bruke den og vektlegge involvering av trafikklærer i utviklingen. Eieforholdet som den enkelte lærer har. Øvingsområder og arbeidsmåter som tema.

Det forutsettes at det brukes flere arbeidsmetoder. Både digital, teoretisk og praktisk øving er sannsynlig å få til.

Kapittel 6 – Tilbydere av etterutdanning

§ 12 – Kursarrangører

Søknad som kursarrangør sendes til firmapost@vegvesen.no og merkes *etterutdanning trafikklærer – søknad kursarrangør «navn på søker»*.

Søknadsskjema ligger på våre hjemmesider: [LINK](#)

Vedlagt søknaden skal det beskrives:

1. Hvilke deler av etterutdanningen det søkes om godkjenning for:
  - o Enten generell del (tre dager), klassespesifikk del (hvilke deler av denne) eller faglig leder. Eller alle deler.
2. Informasjon om den eller de som skal undervise ved etterutdanningen sine kvalifikasjoner og faglige bakgrunn:
  - o Herunder blant annet hvilken utdanning eller realkompetanse vedkommende har, relevant erfaring – særlig informasjon om arbeidserfaring og erfaring med kursvirksomhet. Det kan stilles ytterligere krav til den som skal undervise.
3. Opplysninger om kurset som skal gjennomføres, herunder timeplan, faglig innhold og undervisningslokaler:
  - o Timeplanen skal overordnet beskrive hva som skjer når. Faglig innhold må gjenspeile hvordan teamene for etterutdanningen er disponert. Bakgrunnen for temainndelingen og disponering av tiden skal også gå fram. Det må framgå på hvilken måte undervisningslokalene er egnet, og hvilke fasiliteter disse har. Hvis det skal holdes kurs på flere ulike steder (endrer eller utvider kurssted), så må denne informasjonen komme fortløpende til Statens vegvesen.
4. Hvilket relevant undervisningsmaterieell og utstyr som skal benyttes og som er nødvendig for et faglig godt utbytte hos kursdeltakerne:
  - o Praktisk undervisning: for eksempel si noe om hvilken type kjøretøy som skal benyttes, om det skal benyttes simulator, informasjon om ulike kommunikasjonsplattformer (listen er ikke uttømmende).
5. Hvilken undervisningsform og arbeidsmåte som benyttes, og maksantall for deltakere.
  - o Det må blant annet framgå om det skal benyttes fysisk og/eller nettbasert undervisning og det må beskrives nærmere detaljer rundt undervisningsform og arbeidsmåter.

Beskrivelsen i søknaden må synliggjøre hvordan kurset er lagt opp og hvordan dette kan bidra til oppdatering, utdyping og repetisjon av utdanningen som ligger til grunn og som er vesentlig for yrkesutøvelsen for den enkelte trafikklærer. Detaljeringsgraden i søknaden må gjenspeile at det potensielt skal gis godkjenning for flere år av gangen. Kursarrangøren må forholde seg til innholdet som er fastsatt av fagrådet, men har stor grad av frihet med tanke på hvordan de prioriterer og utvikler kurs ut fra dette.

Det er ingen søknadsfrist, og søknader mottas kontinuerlig. Søknader behandles fortløpende og prioriteres slik at ventetiden skal være så kort som mulig.

Ytterligere vilkår til søknaden:

Det er en forutsetning for godkjenning av kurs, at disse er åpne for alle som ønsker å melde seg på. Kursene kan ikke forbeholdes utvalgte grupper.

Hvis det er detaljer i søknaden som krever at Statens vegvesen knytter vilkår til disse, vil vilkårene beskrives i vedtaket kursarrangøren får.

Som det fremgikk ovenfor, kan Statens vegvesen knytte ytterligere vilkår til kursarrangører, for eksempel de som skal undervise ved etterutdanningen. Det kan komme krav om kurs for disse på sikt, men da i de klassene hvor etterutdanningsteamet ikke ennå er satt (tilleggsklassene). Dersom det kommer slike kurs, må disse gjennomføres for at kursarrangør skal beholde godkjenning. Et slikt vilkår vi framgå i vedtaket kursarrangøren får.

§ 13 – Kurstilbydere

Også for kurstilbydere, må detaljeringsgraden i søknaden gjenspeile at det skal gis godkjenning for en fastsatt periode. Beskrivelsen i søknaden må synliggjøre hvordan kurset eller konferansen er lagt opp og hvordan dette kan bidra til oppdatering, utdyping og repetisjon av utdanningen som ligger til grunn og som er vesentlig for trafikklærerens yrkesutøvelse. Kurstilbyderen må ikke på samme måte som kursarrangøren forholde seg til innholdet som er fastsatt av fagrådet, men innholdet må likevel være relevant for trafikklærer og/eller faglig leders arbeidshverdag.

I tillegg bør det framkomme opplysninger om kurset som skal gjennomføres, herunder agenda, faglig innhold og undervisningslokaler. Også informasjon om hvilket relevant undervisningsmaterieell og utstyr som skal benyttes og som er nødvendig for et faglig godt utbytte hos kursdeltakerne, bør beskrives. Og så bør det framkomme hvilken undervisningsform og arbeidsmåte som benyttes, og antall deltakere per kurs/konferanse. Søker må også skrive noe om hvor lang tid de ønsker godkjenning for.

Det er ingen søknadsfrist, og søknader mottas kontinuerlig. Søknader behandles fortløpende og prioriteres slik at ventetiden skal være så kort som mulig.

Ytterligere vilkår til søknaden

Det er en forutsetning for godkjenning av kurs, at disse er åpne for alle som ønsker å melde seg på. Kursene kan ikke forbeholdes utvalgte grupper.

Hvis det er detaljer i søknaden som krever at Statens vegvesen knytter vilkår til disse, vil vilkårene beskrives i vedtaket kurstilbyderen får.

§ 14 – Registrering og krav til dokumentasjon

Kursarrangør og kurstilbyder vil få elektronisk tilgang til å melde inn gjennomført etterutdanning. For å sørge for at etterutdanningen som er gjennomført blir registrert for rett person i registeret, må kursarrangør og kurstilbyder på forhånd innhente samtykke fra sine deltakere til å bruke fødsels- og personnummer i innrapporteringen. På hvilken måte dette gjøres, bestemmes av kursarrangør og kurstilbyder. Disse må også påse at prosessen er i tråd med regelverket.

I høringsoppsummeringen la vi til grunn at fristen for innmelding av gjennomført etterutdanning skulle forlenges fra tre til syv dager. Dette framgår imidlertid ikke av forskriften, men dette skal justeres snarlig slik at det som er lagt til grunn også følger av forskriften. Kursarrangør og kurstilbyder kan etter dette forholde seg til innmeldingsfrist på syv dager.

Kapittel 7 – Gebyr

§ 15 – Godkjenningsgebyr

Bestemmelsen henviser til forskrift om gebyr på trafikant- og kjøretøyområdet ([Forskrift om gebyr på tjenester utført av Statens vegvesen på trafikant- og kjøretøyområdet - Lovdata](#)).

Det vi komme en egen høring når det gjelder bestemmelser om gebyr i forbindelse med etterutdanningen.

Kapittel 8 – Avsluttende bestemmelser

§ 16 – Unntak

Unntak etter bestemmelsens andre ledd gis uten videre søknad så fremt det kan dokumenteres at det er foreldrepermisjon eller langvarig sykdom. Dokumentasjon kan være legeerklæring, dokumentasjon fra NAV eller lignende. Signert kopi er tilstrekkelig. Slik dokumentasjon merkes med *etterutdanning trafikklærer – unntak etter § 16 andre ledd* og må sendes per post til

Statens vegvesen
Trafikant og kjøretøy
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Henvisningen i andre ledd til «etterutdanningsperiode» skal fjernes, og kan ses bort fra.

Til informasjon vil trafikklærer som forestår (foreleser, veileder e.l.) etterutdanningen, for eksempel ved den generelle delen, få fradrag for dette i sin etterutdanningsperiode. Et praktisk eksempel til § 8 er hvor trafikklæreren er foreleser den ene dagen, og deltar som deltaker på de to neste dagene. De vil etterutdanningen bli godkjent på samme måte som at vedkommende kun var deltaker på alle tre dagene. Dersom kursarrangør eller kurstilbyder er i tvil, ta kontakt med oss.

§ 17 – Saksbehandlingsregler

§ 18 – Utfyllende bestemmelse

§ 19 – Ikrafttredelse

Bestemmelsen om gebyr kan av prosesshensyn (egen høring og så videre) ikke tre i kraft før på et senere tidspunkt. Derfor er det to ikrafttredelsesdatoer.

Kapittel 8 – Overgangsregler

§ 20 – Innføring

Første etterutdanningsgruppe vil så langt det lar seg gjøre bestå av faglig ledere med godkjenning i klasse B og BE. Vi prøver så langt som mulig å unngå at nylig utdannede trafikklærere tildeles en tidlig etterutdanningsgruppe.

§ 21 – Første etterutdanningsperiode

§ 22 - Opphør

Kapittel 9 vil fjernes også fra retningslinjene når denne delen ikke lengre er aktuell.

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Tlf: (+47) 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no

www.vegvesen.no
enklere reisehverdag

Tryggere, grønnere og